

Univerzitet Crne Gore
EKONOMSKI FAKULTET PODGORICA

GODIŠNJI
IZVJEŠTAJ
2020 / 2021

**GODINA
ISKUSTVA,
MLADOSTI
I ZNANJA!**

Sadržaj

Uvodna riječ	03
Ekonomski fakultet 2021. godine	06
Više od šest decenija prvog fakulteta u Crnoj Gori	11
Svečanost povodom 61 godine od osnivanja Ekonomskog fakulteta – za nama je godina u znaku izazova i kreativnosti u pronalaženju rješenja	14
20 studenata dobilo nagradu za postignuti uspjeh tokom studiranja	17
Kombinovani metod nastave obilježio studijsku godinu tokom globalne pandemije Kovid-19	20
Mobilnost u doba korone – iniciranje mogućnosti fizičke, virtuelne i hibridne mobilnosti	24
Učešće u međunarodnim Erasmus+ projektima osnažuje internacionalizaciju Ekonomskog fakulteta	28
Saradnja sa privrednim sektorom u doba korone – stručne prakse „na čekanju“	34
„Živa riječ“ profesora i interakcija sa kolegama najviše nedostajali u prethodnoj godini	37
Renovirane sale za nastavu čekaju povratak studenata u klupe	42
Naučno-istraživački rad – objavljene knjige, monografije i naučni radovi	44

Uvodna riječ

Ako bi jednom riječju morali da opišemo godinu za nama, nesumnjivo bi to bila riječ „izazov“. Posljedice izazvane globalnom pandemijom Kovid 19 su se sistematski prelivale u sve sfere društva pa tako ni visoko obrazovanje nije ostalo pošteđeno. Nova stvarnost je zahtijevala izuzetna zalaganja kako bismo se prilagodili i očuvali ono što je naš prioritet – kvalitet nastavnog procesa. Sa ponosom i zahvalnošću našem kolektivu, mogu ustvrditi da smo pravovremeno i na odgovarajući način odgovorili tom izazovu. Profesori i saradnici su u svakom trenutku bili na raspolaganju studentima, obezbjeđujući potrebne materijale za učenje i vrijeme za konsultacije, uz izuzetno veliku prisutnost i interaktivnost studenata u virtuelnim učionicama.

Iako je godina, koju je obilježila pandemija, usporila ili odgodila brojne započete aktivnosti, vrijeme smo mudro iskoristili. Prilagođavali smo nastavni proces novim uslovima, što je zahtijevalo fleksibilnost i kreativnost. Novi teren za nas je bio izazovan, ali ne u potpunosti nepoznat, imajući u vidu da je Učenje na daljinu prvi put počelo upravo na Ekonomskom fakultetu 2008. godine. To je bilo dragocjeno iskustvo kojim su naši profesori i saradnici raspolagali. Nakon što u potpunosti nastava bude vraćena u sale, infrastruktura i sistem koje

smo razvili u prethodnoj godini ostaće i dalje alati koji će biti na raspolaganju u nastavnom procesu i igrati važnu ulogu u njegovom stalnom osavremenjavanju.

Sa posebnim zadovoljstvom, ličnim i profesionalnim, ističem da je nastavni kolektiv Ekonomskog fakulteta u prethodnoj godini dobio četiri nova docenta nakon što su, do tada saradnici sa doktoratom, stekli svoja prva akademska zvanja. Takođe, važno je naglasiti i to da su u istom periodu četiri studenta doktorskih studija svoje školovanje uspješno završili i stekli titulu doktora nauka. Prethodnu godinu obilježio je izuzetno zapažen naučno-istraživački rad, naši profesori i saradnici su objavili više od 40 radova samo na prestižnoj Sci listi, kao i brojne radove u monografijama i međunarodnim časopisima, a objavljene su i dvije knjige studijskog karaktera.

Ova godina ostaće upamćena i po tome što smo počeli realizaciju dva Erasmus+ projekta. Prvi je *Jean Monnet Centar izvrsnosti*, projekat iz prestižnog programa koji je finansiran od Evropske komisije, a čiji je cilj promocija nastave i istraživanja iz oblasti Evropske unije širom svijeta.

Drugi projekat čija je realizacija počela ove godine nosi naziv *Jačanje kapaciteta za im-*

plementaciju dualnog obrazovanja u crnogorskom visokom obrazovanju – DUALMON, rezultat je partnerskog rada četiri fakulteta Univerziteta Crne Gore i međunarodnih partnera iz Austrije, Slovenije i Srbije.

Usljed situacije zbog koje se nastava na određeno vrijeme uspješno preselila na online platforme, dok smo čekali povratak studenata u klupe, vrijeme smo iskoristili da dodatno poboljšamo uslove za izvođenje nastave na Ekonomskom fakultetu. Najvećoj sali na Ekonomskom fakultetu koja ima više od 270 mjesta, amfitetaru „Montenego“ dali smo novo ruho i unaprijedili je za što uspješnije izvođenje nastave. Na taj način smo nastavili realizaciju plana rekonstrukcije svih sala na našem fakultetu koji traje više od tri godine sa ciljem stalnog poboljšanja uslova za izvođenje nastave.

U prethodnoj godini, na 31. maj, navršilo se punih šest decenija od osnivanja prvog fakulteta u Crnoj Gori, našeg Ekonomskog fakulteta. Usljed tada aktuelnih epidemioloških mjera, nismo bili u prilici da održimo planiranu svečanu akademiju. Zato mi je danas zadovoljstvo da istaknem: Tokom više od šest decenija marljivog rada i izuzetnih rezultata, kojima u prilog govori podatak da je više od 12 hiljada studenata steklo diplomu na Ekonomskom fakultetu, ova

institucija je zadržala prestižno mjesto u sistemu visokog obrazovanja i dala značajan doprinos u kreiranju ambijenta za razvoj privrede Crne Gore. Duboko smo uvjereni da ćemo, uz podršku državnih institucija i naših partnera, nastaviti da obrazujemo generacije posvećenih i uspješnih mladih ljudi koji će postati jedan od ključnih resursa i komparativna prednost naše države.

Potvrdu naših zalaganja pronašli smo i u činjenici da svake godine raste interesovanje za upis na Ekonomski fakulteta. Tako je prethodne godine, za ukupno 390 mjesta na svim studijskim programima, stiglo preko 500 prijava. Ništa manje interesovanje očekujemo i ove godine.

Postignuti rezultati i stečena pozicija predstavljaju posebnu odgovornost koja obavezuje Fakultet da bude u centru društvenih promjena te da svojim djelovanjem i dalje zavređuje zvanje prve i najuspješnije visokoškolske ustanove u obrazovanju ekonomista. Ovo nasljeđe ne predstavlja breme, već podsticaj za dalje unaprijeđenje svakog segmenta rada Ekonomskog fakulteta za dobrobit budućih generacija koje će crnogorsko društvo i državu povesti putem prosperiteta.

U nastojanju da odgovorimo vremenu, potrebama i zahtjevima tržišta rada, prioritet-

ni pravci našeg djelovanja u narednom periodu se tiču **internacionalizacije Fakulteta i sticanja međunarodne akreditacije**, pokretanja i implementacije **studijskog programa na engleskom jeziku**, kao i učvršćivanja prepoznatljivosti Ekonomskog fakulteta u Evropskom istraživačkom prostoru. Internacionalizaciju ali i sveukupni kvalitet ponude Ekonomskog fakulteta posebno želimo osnažiti kroz međunarodnu akreditaciju, na čemu su već započete aktivnosti učlanjenjem u prestižnu evropsku akreditacijsku kuću *European Foundation for Management Development (EFMD)*, čime su se stekli uslovi za početak procesa sticanja međunarodne EPAS akreditacije. Na taj način je Ekonomski fakultet postao prva jedinica u okviru Univerziteta Crne Gore koja je počela proces čiji je cilj sistemsko osiguranje kvaliteta visokog obrazovanja.

Svih ovih decenija, ideja koja je ugrađena u temelje Fakulteta jeste sticanje kvalitetnih teorijskih i praktičnih znanja iz oblasti ekonomskih nauka. Među fundamentalnim principima na kojima počiva uspješan razvoj Fakulteta je praćenje promjena u društvu i okruženju, i stalno inoviranje nastavnih planova i programa u skladu sa potrebama ekonomske nauke i dostignućima u njenom razvoju. U tom dijelu se oslanjamo i na brojne partnere iz sektora privre-

de, javne uprave, strukovnih udruženja koji raspolažu dugogodišnjim iskustvom i kompetencijama da našim studentima pruže dodatna znanja koja će ih učiniti spremnijim za tržište rada.

Fakulteti su tu da studenti steknu neophodna znanja iz željene oblasti, ali i brojne druge životne lekcije koje su dio kompleksnog procesa obrazovanja svakog mladog čovjeka. Kreativnost i pronalaženje novih rješenja za nove probleme smatraju se najpoželjnijim vještinama 21. vijeka, zbog čega studente ovdje na Ekonomskom fakultetu podstičemo upravo na takav način razmišljanja. Zato očekujem da studenti svoju mladost i želju za obrazovanjem usmjere ka prilagođavanju na novonastalu situaciju i pripremaju se za često pominjani „svijet nakon kovid pandemije“ u kojem će biti potrebno da svi doprinesemo razvoju naše ekonomije i sveobuhvatnog društvenog napretka.

U ovom, za sve nas izazovnom trenutku, u kojem su ekonomska i zdravstvena kriza dio svakodnevne retorike, neophodno je usmjeriti sve dostupne resurse i ne dozvoliti da dođe do krize obrazovanja koje je zamajac razvoja svakog društva.

Prof. dr Nikola Milović, dekan

Ekonomski fakultet 2021. godine

61 godinu od osnivanja, nesumnjiva je uloga prvog fakulteta u Crnoj Gori za razvoj i emancipaciju Crne Gore. Kontinuirana modernizacija nastavnih planova, koji su tokom šest decenija prošli kroz osam razvojnih faza, za rezultat ima savremeni program kreiran po uzoru na najrazvijenije evropske i svjetske obrazovne institucije po kom danas naši studenti stiču znanje.

U nastavi na Ekonomskom fakultetu angažovan je 31 zaposleni u akademskom zvanju: 13 redovnih, 11 vanrednih profesora i 7 docenata. Angažovano je i 15 saradnika od kojih 4 sa akademskom titulom doktora nauka.

Upravu Ekonomskog fakulteta za mandatni period 2019-2022. godine čine:

Dekan: prof. dr **Nikola Milović**

Prodekan za nastavu: docent dr **Zdenka Dragašević**

Prodekan za naučnoistraživački rad i odnos sa biznis zajednicom: prof. dr **Mijat Jocović**

Prodekan za međunarodnu saradnju: prof. dr **Boban Melović**

Rukovodilac Akademskih studija: docent dr **Julija Cerović Smolović**

Rukovodilac Primijenjenih studija: docent dr **Jovan Đurašković**

Akademsko osoblje

Redovni profesori:

Prof. dr **Jasmina Četković**
Prof. dr **Ljubinko Dedović**
Prof. dr **Gordana Đurović**
Prof. dr **Predrag Ivanović**
Prof. dr **Danijela Jaćimović**
Prof. dr **Vladimir Kaščelan**
Prof. dr **Ljiljana Kaščelan**
Prof. dr **Milan Lakićević**
Prof. dr **Ana Lalević Filipović**
Prof. dr **Anđelko Lojpur**
Prof. dr **Saša Popović**
Prof. dr **Milivoje Radović**
Prof. dr **Biljana Rondović**

Vanredni profesori:

Prof. dr **Maja Baćović**
Prof. dr **Milorad Jovović**
Prof. dr **Mijat Jocović**
Prof. dr **Vesna Karadžić**
Prof. dr **Vujica Lazović***
Prof. dr **Slobodan Lakić**
Prof. dr **Nikola Milović**
Prof. dr **Boban Melović**
Prof. dr **Milijana Novović Burić**
Prof. dr **Veselin Pavićević***
Prof. dr **Svetlana Rakočević**

Docenti:

Doc. dr **Zdenka Dragašević**
Doc. dr **Julija Cerović Smolović**
Doc. dr **Jovan Đurašković**
Doc. dr **Mirjana Kuljak**
Doc. dr **Tanja Laković**
Doc. dr **Ana Mugoša**
Doc. dr **Saša Vujošević**

Saradnici:

Dr **Vladimir Đurišić**
Dr **Milena Konatar**
Dr **Ivan Radević**
Dr **Damir Šehović***
Mr **Dragana Ćirović**
Mr **Ivana Ivanović**
Mr **Nikola Martinović**
Mr **Nikola Mišnić**
Mr **Milica Muhadinović**
Mr **Bojan Pejović**
Mr **Jovana Racković**
Mr **Sunčica Rogić**
Mr **Milica Vukčević**
Jelena Jovović
Tanja Mirotić

* honorarno angažovani

Broj upisanih studenata:

- 241 student na akademskim osnovnim studijama;
- 50 studenata na akademskim magistarskim studijama;
- 101 student na primijenjenim osnovnim studijama u Podgorici;
- 50 studenata na primijenjenim osnovnim studijama u Bijelom Polju;
- 49 studenata na specijalističkim primijenjenim studijama.

Broj diplomiranih studenata:

- 152 studenta završilo je akademske osnovne studije;
- 67 studenata završilo je primijenjene studije menadžmenta u Podgorici;
- 15 studenata završilo je osnovne primijenjene studije menadžmenta u Bijelom Polju;
- 33 studenta završilo je akademske magistarske studije;
- 82 studenta odbranilo je specijalistički rad;
- tri studenta odbranili su doktorski rad.

Nauka i istraživanje – objavljene publikacije:

- 39 radova u časopisima koji su u međunarodnim bazama podataka;
- devet radova u časopisima sa međunarodnom distribucijom;
- četiri rada u domaćim časopisima;
- 16 radova objavljenih na kongresima, simpozijumima;
- 11 radova objavljenih u monografijama;
- dvije knjige studijskog karaktera.

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЦРНЕ ГОРЕ

Такса плаћаена у готову

„Службени лист НРЦГ“ излази по потреби. Огласи по тарифи, а мали огласи 300 динара. — Жиро рачун број 960-700

Титоград, 9 јун 1960

Цијена овом броју динара 100.— годишња претплата динара 1200.— Уредништво и администрација зграда Извршног вијећа НРЦГ, Титоград. Телефон бр. 327

Број 17

Година XVI

2-153

код Комуналне банке — Титоград

88

У К А З

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ОСНИВАЊУ ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛТЕТА У ТИТОГРАДУ

На основу члана 71 тачка 11 Уставног закона о основама друштвеног и политичког уређења Народне Републике Црне Горе и републичким органицима власти, проглашава се Закон о оснивању Економског факултета у Титограду, који је Народна скупштина Народне Републике Црне Горе усвојила на сједници Републичког вијећа од 31 маја 1960 године.

Број 01-2209/60
31 маја 1960 године
Титоград

Претседник Извршног
вијећа Народне скупштине
Народне Републике Црне
Горе,

Филип Бајковић, с. р.

Претседник Народне
скупштине Народне
Републике Црне
Горе,

Блажо Јовановић, с. р.

З А К О Н

О ОСНИВАЊУ ЕКОНОМСКОГ ФАКУЛТЕТА У ТИТОГРАДУ

Члан 1

Оснива се Економски факултет у Титограду (у даљем тексту: Факултет).

Факултет је у саставу Универзитета у Београду.

Члан 2

Факултет је самостална установа заснована на начелима друштвеног управљања.

Факултет је правно лице.

Члан 3

Материјална средства потребна за рад Факултета обезбеђују се из дотација Народне Републике Црне Горе и других извора.

Факултет има свој финансијски план који доноси самостално.

Члан 4

Факултет има свој статут.

Статут садржи одредбе о организацији и раду Факултета, наставном плану и студијама, као и о установама и администрацији Факултета.

Статут Факултета потврђује Извршно вијеће Народне скупштине Народне Републике Црне Горе.

Члан 5

Факултет ће опочети са радом у школској 1960/61 години.

У школској 1960/61 години вршиће се упис студената прве године. Универзитетски савјет Универ-

зитета у Београду може одредити да се у школској 1960/61 години односно у наредним годинама може вршити упис студената за све године студија.

Члан 6

Избор наставних особља за Факултет извршиће се преко матичарске комисије.

Матичарску комисију из претходног става именује у саставу од 5 до 7 чланова Универзитетски савјет Универзитета у Београду из реда универзитетских наставника.

Члан 7

Матичарска комисија расписује конкурс, врши избор наставника и факултетских сарадника и врши упис студената.

Матичарска комисија извршиће избор потребног броја наставника и факултетских сарадника најдаље до краја мјесеца септембра 1960 године. Потврду избора наставника вршиће Универзитетски савјет.

Члан 8

Избор декана, продекана и чланова Факултетског и Универзитетског савјета који бира факултетска управа из реда својих чланова извршиће се до краја мјесеца септембра 1960 године.

Избор члана Факултетског савјета кога бирају студенти извршиће се до краја зимског семестра школске 1960/61 године.

Избор чланова факултетске управе које бирају факултетски сарадници извршиће се у року од 15 дана од дана када буду изабрана најмање три факултетска сарадника.

Број чланова Факултетског савјета које из реда својих чланова бира факултетска управа као и начин спровођења избора означених у претходним ставовима одредиће Универзитетски савјет.

Члан 9

До доношења статута настава на Факултету вршиће се по привременом наставном плану који утврђује матичарска комисија.

Члан 10

Статут Факултета подносиће се на потврду до краја зимског семестра 1960/61 године.

Члан 11

Док се не изврше постављења потребног административног особља из Факултету административне послове обављаће службеници које додијели Факултету на рад секретар Савјета за просвјету Народне Републике Црне Горе.

Члан 12

О спровођењу овог закона стараће се Савјет за просвјету Народне Републике Црне Горе, а ближе прописе за његово извршење доноси по потреби Извршно вијеће.

Члан 13

Овај закон ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Народне Републике Црне Горе“.

Više od šest decenija prvog fakulteta u Crnoj Gori

Učast prvom fakultetu koji je osnovan u Crnoj Gori i koji je dao nemjerljiv doprinos rastu i razvoju domaće privrede i ukupnom osavremenjavanju crnogorskog društva, podsjećamo na ključne trenutke njegove bogate istorije.

Ekonomski fakultet u Podgorici osnovan je **1960. godine odlukom Narodne skupštine Republike Crne Gore, donesene 31. maja.** Fakultet, koji predstavlja najstariju visokoškolsku instituciju u Crnoj Gori, prvobitno se nalazio u sastavu Univerziteta u Beogradu. Nakon formiranja Univerziteta „Velj-

ko Vlahović“ aprila 1974. godine, Fakultet je postao ne samo njegov član, već i osnivač.

U vrijeme osnivanja Ekonomskog fakulteta Crna Gora je bila u protivrječnim procesima ubrzane industrijalizacije, urbanizacije, deagrarizacije te sve većim potrebama za stručnim kadrovima. U Crnoj Gori je već bila izgrađena teška industrija, počeli su da se razvijaju prerađivački kapaciteti s raznovrsnim asortimanom, izgrađivane su moderne saobraćajnice, usmjeravalo se ka pogodnostima turizma, pomorske privrede, korišćenju rudnih bogatstava, prirodnih lje-

pota. Obavezno osmogodišnje školovanje i sve veći broj srednjih stručnih škola doveli su do potrebe da se stvore mogućnosti za nastavak školovanja u Crnoj Gori. Bila je sve veća potražnja za stručnjacima u novootvorenim preduzećima, pogonima, trgovinskim organizacijama. **Kolika je bila želja za studiranjem ekonomije pokazuje podatak da su prve godine upisana 933 studenta: 196 redovnih i 737 vanrednih.**

Prva sjednica fakultetske uprave održana je 1. novembra 1960. godine, kad je i izabran **prvi dekan, prof. dr Mirčeta Đurović.**

Tokom 1965. godine u okviru Fakulteta osnovan je Institut za društveno-ekonomska istraživanja (IDEI) kao posebna radna jedinica, koja je bila jedna od najaktivni-

jih naučnoistraživačkih institucija u Crnoj Gori. Institut (IDEI) je bio prva naučna ustanova u Crnoj Gori koja se bavila fundamentalnim i/ili primijenjenim istraživanjima iz oblasti ekonomije (privrednog sistema, ekonomike, ekonomske politike, primijenjene ekonomije, planiranja razvoja društvenopolitičkih zajednica/regiona, privrednih kompleksa i preduzeća, vanprivrednih institucija) i društvenih nauka: sociologije, demografije, prava i filozofije.

Tri rektora Univerziteta Crne Gore bili su profesori ovog fakulteta: Prof. dr Mirčeta Đurović, prof. dr Miloš Radulović i prof. dr Miljan Radović.

Ekonomski fakultet je od osnivanja svojim djelatnostima, naučnim djelima nastavnika

i saradnika (objavljenim knjigama, udžbenicima, prilogama u časopisima itd.), učesćima na domaćim i međunarodnim naučnim skupovima, koje je i sam organizovao, obrazovanjem brojnih studenata, neprekidno doprinosa unapređenju ekonomske naučne misli. Zato je za postignute rezultate u oblasti obrazovanja Fakultet dobio brojna društvena priznanja.

Najznačajnije priznanje svakako je Nagrada „Oktoih“, koja je Ekonomskom fakultetu dodijeljena 1981. godine.

Tokom šest decenija trajanja Ekonomski fakultet se u nastavnom procesu prilago-

đavao promjenama u društvu i okruženju, inovirao nastavne planove i programe u skladu sa potrebama ekonomske nauke i dostignućima u njenom razvoju.

Proces izgradnje nastavnih planova i programa prošao je kroz osam razvojnih faza (1960, 1966, 1974, 1983, 1990, 1995, 2003. i 2017. godine).

Od osnivanja Ekonomskog fakulteta do danas **više od 12 hiljada studenata steklo je diplomu osnovnih studija**, nešto više od 1.200 diplomu postdiplomskih magistarskih, a njih 763 steklo je diplomu postdiplomskih specijalističkih primijenjenih studija. Ekonomski fakultet je u svojoj bogatoj istoriji iznjedrio i 100 doktora nauka.

Sa navršenih šest decenija starosti, više od **dvije hiljade aktivnih studenata i 46 profesora i saradnika**, Ekonomski fakultet danas predstavlja modernu visokoškolsku ustanovu čiji je razvoj pratio tempo sazrijevanja savremenog crnogorskog društva. Jedna je od najznačajnijih obrazovnih i naučno-istraživačkih ustanova koja obezbjeđuje visokostručni kadar ekonomske struke na prostoru Crne Gore. Strateški pravci daljeg razvoja usmjereni su ka konstantnom unapređenju naučno-istraživačkog rada, modernizaciji nastavnog procesa orijentisanog ka cjeloživotnom učenju, povećanju međunarodnu vidljivosti i uvođenju nastave na engleskom jeziku, kao i konstantnom poboljšanju infrastrukture i uslova studiranja na Fakultetu.

Svečanost povodom 61 godine od osnivanja Ekonomskog fakulteta – za nama je godina u znaku izazova i kreativnosti u pronalaženju rješenja

Na Ekonomskom fakultetu, 31. maja 2021. godine, upriličena je svečanost povodom 61 godine od njegovog osnivanja. Tradicionalno, to je prilika za podsjećanje na postignute rezultate u prethodnoj godini ali i za postavljanje novih ciljeva razvoja fakulteta u predstojećem periodu. Prethodna godina je zahtijevala izuzetna zalaganja kako bismo prevazišli poteškoće izazvane globalnom pandemijom Kovid 19, istakao je u svom obraćanju prisutnima dekan Ekonomskog fakulteta **prof. dr Nikola Milović**: *Prilagođavali smo nastavni proces novim uslovima, što je zahtijevalo fleksibilnost i kreativnost. Nakon što u potpunosti nastava bude vraćena u sale,*

infrastruktura i sistem koje smo razvili u prethodnoj godini ostaće i dalje alati koji će biti na raspolaganju u nastavnom procesu i igrati važnu ulogu u njegovom stalnom osavremenjavanju.

Dan Ekonomskog fakulteta je i prilika za nagrađivanje najboljih studenata u prethodnoj studijskoj godini. S obzirom na poznatu epidemiošku situaciju, 2020. godine nismo bili u prilici da održimo svečanost povodom 60 godina Ekonomskog fakulteta i nagradimo najbolje studente, zbog čega su ove godine uručene plakete za postignuti uspjeh za studijsku 2019/2020. i studijsku 2018/2019. godinu. Ukupno 20 studenata Akademskih studija Ekonomije i Primijenjenih studija menadžmenta dobilo je plaketu za postignuti uspjeh i novčanu nagradu. Najboljim studentima dekan Milović je poručio: *Dragi studenti, najbolji u svojoj generaciji, kao što će vama diploma Ekonomskog fakulteta dati bolju početnu poziciju na karijernom putu, tako ste i vi naša lična karta i najbolja preporuka budućim generacijama studenata. Na vama počiva budućnost i razvoj naše države, zato želim da vam poručim da nastavite da budete misleći ljudi, imajte bogatstvo ideja,*

originalnost razmišljanja, ali i praktičnost rada, i siguran sam da rezultati neće izostati.

Svih ovih decenija, ideja koja je ugrađena u temelje Fakulteta jeste sticanje kvalitetnih teorijskih i praktičnih znanja iz oblasti ekonomskih nauka. U tom dijelu se oslanjamo i na brojne partnere iz sektora privrede, javne uprave, strukovnih udruženja koji raspolažu dugogodišnjim iskustvom i kompetencijama da našim studentima pruže dodatna znanja koja će ih učiniti spremnijim za tržište rada. Jedan od takvih partnera je i **Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore**, pokrovitelj ovogodišnjih novčanih nagrada za naše najbolje studente, sa kojim Ekonomski fakultet ima dugu i uspješnu saradnju. Institut je obezbijedio najboljim studentima novčanu nagradu u iznosu od po 100€, oslo-

bađanje od plaćanja ispita za ovlašćenog računovođu kao i kotizaciju za godišnji Simpozijum, ukupne vrijednosti oko 800 €.

Predsjednik upravnog odbora Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore, **dr Vinko Nikić**, čestitao je studentima na bri-

ljantnim rezultatima i poželio im da uspjeh pretoče u svoje buduće karijere u realnom sektoru. On je istakao lično zadovoljstvo zbog prilike da uruči vrijedne nagrade najboljim studentima i poručio: *Nadam se da će ovo podstaći sve studente Ekonomskog fakulteta da kao užu specijalnost odaberu upravo računovodstvo i reviziju, kako bismo na taj način podigli opšti nivo znanja i prakse iz ove oblasti i time poboljšali sveukupni ekonomski ambijent u Crnoj Gori.*

U ime nagrađenih studenata, prisutnima se obratila i **Jelena Jovović** koja je Ekonomski fakultet završila sa visokom prosječnom ocjenom i svoj karijerni put počela upravo na fakultetu kao saradnica u nastavi. Ona je istakla da je kao student osnovnih studija imala priliku da ovu instituciju predstavlja na priznatim evropskim univerzitetima u sklopu programa međunarodne saradnje (u Nici – na Univerzitetu Sofija Antipolis, i u Ljubljani – na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Ljubljani): *Na moje veliko zadovoljstvo – ta iskustva potvrdila su moja*

prethodna ubjeđenja: da sam sa znanjem stečenim na Ekonomskom fakultetu u Podgorici bila spremna da se suočim sa brojnim izazovima studiranja u inostranstvu, i uz to ostvarim zapažene rezultate. Kao kruna mog školovanja na ovoj instituciji, došla je i prilika da postanem dio kolektiva Ekonomskog fakulteta, i od septembra prethodne godine budem angažovana na poziciji saradnika u nastavi. Za mene lično – to je ostvarenje velike želje, a za kolege studente svojevrsna potvrda da Ekonomski fakultet zaista baštini prave vrijednosti, njeguje kvalitet, i pruža šansu onima koji iskažu spremnost da konstantno preispituju „status quo“, a u cilju stvaranja bolje budućnosti za sve nas. – poručila je ona.

Tokom više od šest decenija uspješnog rada Ekonomskog fakulteta, više od 12 hiljada studenata steklo je diplomu, a Fakultet je zadržao prestižno mjesto u sistemu visokog obrazovanja i dao značajan doprinos u kreiranju ambijenta za razvoj privrede Crne Gore. *Duboko smo uvjereni da ćemo, uz podršku državnih institucija i naših partnera, nastaviti da obrazujemo generacije posvećenih i uspješnih mladih ljudi koji će postati jedan od ključnih resursa i komparativna prednost naše države. Potvrdu naših zalaganja pronašli smo i u činjenici da svake godine raste interesovanje za upis na Ekonomski fakulteta. Tako je prethodne godine, za ukupno 390 mjesta na svim studijskim programima, stiglo preko 500 prijava. Ništa manje interesovanje očekujemo i ove godine. – istakao je na kraju svečanosti **prof. dr Nikola Milović.***

20 studenata dobilo nagradu za postignuti uspjeh tokom studiranja

Svake godine, Dan Ekonomskog fakulteta je prilika i za promovisanje najboljih studenata Akademske studije koji su u prethodnoj studijskoj godini ostvarili prosječnu ocjenu preko 9,50, kao i studenata Primijenjenih studija menadžmenta sa prosječnom ocjenom preko 9,00 u prethodnoj studijskoj godini. S obzirom na poznatu epidemiološku situaciju koja je vladala prethodne godine, ovog 31. maja nagrađeni su studenti za uspjeh ostvaren u studijskoj 2019/20. godini kao i studijskoj 2018/19. godini.

ZA STUDIJSKU 2019/20. GODINU

AKADEMSKE STUDIJE – EKONOMIJA

Za ostvaren uspjeh nakon završene prve godine studija nagrađuju se:

1. Đurković Dženana	10,00
2. Đurić Stevan	10,00
3. Čabarkapa Jovana	9,88

Za ostvaren uspjeh nakon završene prve dvije godine studija nagrađuju se:

1. Stijepović Petar	10,00
2. Kojović Svetlana	9,67

Za ostvaren ukupan uspjeh nakon završenih studija (180 ECTS), nagrađuju se:

1. Gazivoda Ivana	9,68
2. Femić Katarina	9,59
3. Popović Nemanja	9,56

Za ostvaren ukupan uspjeh poslije završenih studija (240 ECTS), nagrađuju se:

1. Perović Milena	9,83
2. Bošković Uroš	9,75
3. Jovović Jelena	9,72
4. Maraš Slađana	9,71
5. Peruničić Milica	9,63
6. Matović Jelena	9,51

STUDIJE MENADŽMENTA – PODGORICA

Za ostvaren uspjeh nakon završene prve godine studija nagrađuje se:

1. Fatić Danijela	9,00
-------------------	------

Za ostvaren uspjeh nakon završene druge godine studija, nagrađuje se:

1. Tomović Anđela	9,12
-------------------	------

ZA STUDIJSKU 2018/19. GODINU

AKADEMSKE STUDIJE – EKONOMIJA

Za ostvaren uspjeh na prvoj godini studija nagrađuju se:

1. Stijepović Petar	10,00
2. Kojović Svetlana	9,53

Za ostvaren uspjeh nakon prve dvije godine studija nagrađuju se:

1. Gazivoda Ivana	9,78
2. Popović Nemanja	9,67
3. Femić Katarina	9,63

Za ostvaren uspjeh nakon tri godine studija nagrađuju se:

1. Perović Milena	9,77
2. Bošković Uroš	9,70
3. Jovović Jelena	9,67
4. Maraš Slađana	9,65
5. Peruničić Milica	9,51

Za ostvaren ukupan uspjeh poslije završnih studija, nagrađuju se:

1. Raičević Milan	9,97
2. Jovanović Aleksandra	9,69

STUDIJE MENADŽMENTA – PODGORICA

Za ostvaren uspjeh nakon završene prve godine studija nagrađuje se:

1. Vukčević Milica	9,00

Za ostvaren ukupan uspjeh nakon završnih studija, nagrađuje se:

1. Perišić Mirjana	9,30

Kombinovani metod nastave obilježio studijsku godinu tokom globalne pandemije Kovid-19

Docent dr **Zdenka Dragašević**, prodekan za nastavu

Prethodnu akademsku godinu obilježio je nastavak implementacije nastavnog plana i programa po modelu 3 + 2 + 3, četvrtu godinu zaredom. U studijskoj 2020/2021. godini novi program se realizuje na sve tri godine osnovnih akademskih i primijenjenih studija, a počela je i realizacija novog programa na master dvogodišnjim studijama. Početak studijske godine je bio posebno izazovan sa

aspekta organizacije nastave, s obzirom na to da smo pored organizacije nastave po novom programu organizovali i nastavu na četvrtoj godini osnovnih studija po starom programu, kao i određen broj predmeta sa druge i treće godine za studente po starom programu. Pored toga, organizovali smo i jednogodišnje postdiplomske magistarske akademske studije i specijalističke primijenjene studije.

Studijski program	Broj studenata u studijskoj 2020/21. godini
Osnovne akademske studije – Ekonomija	1410
Osnovne primijenjene studije – Podgorica	390
Osnovne primijenjene studije – Bijelo Polje	120
Master akademske studije Ekonomija	19
Master akademske studije Poslovna ekonomija	27
Master primijenjene studije Menadžment	48
Specijalističke primijenjene studije menadžmenta	70 koji su prijavili ispite, plus jedan broj studenata koji su u fazi izrade specijalističkog rada
Akademske magistarske studije – jednogodišnje	65 studenata koji su prijavili ispite, plus veći broj studenata koji su u fazi izrade magistarskog rada
Doktorske studije	Pet studenata koji su prijavili ispite, plus jedan broj studenata koji su u procesu izrade doktorske disertacije

U studijskoj 2020/2021. godini, shodno licenci, upisan je 241 student na osnovnim akademskim studijama ekonomije, 101 student na osnovnim primijenjenim studijama menadžmenta u Podgorici i 50 studenata na osnovnim primijenjenim studijama menadžmenta u Bijelom Polju. Na master dvogodišnjim studijama, u istoj studijskoj godini, upisano je 19 studenata na Master

akademski studijski program Ekonomija, 27 studenata na Master akademski studijski program Poslovna ekonomija i 48 studenata na Master primijenjeni studijski program Menadžment. Takođe, upisano je i 50 studenata na jednogodišnjim akademskim magistarskim studijama, kao i 49 studenata na postdiplomskim specijalističkim primijenjenim studijama.

Nastavni proces na Ekonomskom fakultetu podržan je savremenom nastavnom opremom, a realizuju ga stručni i ugledni profesori i saradnici. U studijskoj 2020/2021. godini 30 stalno angažovanih nastavnika i 15 saradnika uključeno je u proces realizacije nastave, kao i desetak gostujućih i honorarno angažovanih predavača. U ovoj studijskoj godini, na Ekonomskom fakultetu aktivno studira ukupno oko 2150 studenata na svim nivoima studija.

Poseban izazov je organizacija nastave u uslovima pandemije koja je izazvana korona virusom, koja je podrazumijevala kombinovani metod nastave. To znači obaveznu organizaciju predavanja on line (na daljinu) sa stalnim ili povremenim dolascima studenata u malim grupama, radi obavljanja vježbi, konsultacija i provjere znanja. Univerzitet Crne Gore je razvio DL platformu (platforma za učenje na daljinu – distance learning) za organizaciju predavanja on line, a u okviru ove platforme profesorima i saradnicima je dostupan alat BBB (BigBlueButton) za organizaciju video konferencija odnosno direktnog komuniciranja sa studentima. Pored ovog alata, profesori i saradnici su mogli da koriste i ZOOM platformu, kao i druge dostupne platforme radi lakšeg i boljeg komuniciranja sa studentima.

Kvalitet studijskih programa, kao i kvalitet nastave, zauzima centralno mjesto u povećanju konkurentnosti Ekonomskog fakulteta, a sticanje kvalitetnih teorijskih i praktičnih znanja imperativ je i u nared-

nom periodu, bez obzira na brojne izazove sa kojima se suočavamo. Permanentno unapređenje kvaliteta znanja, praćenje savremenih potreba tržišta rada, trendova globalizacije, međunarodna akreditacija, pretpostavke su daljeg aktivnijeg učestvovanja Ekonomskog fakulteta u evropskom prostoru visokog obrazovanja.

Kvalitetu nastave će doprinijeti i dva Erasmus+ međunarodna projekta koja su počela sa realizacijom u ovoj studijskoj godini, *Strengthening capacities for the implementation of dual education in Montenegro higher education – DUALMON* i Jean Monnet Centar izvrsnosti – *The Challenges of the Enlargement Policy: EU versus China's diplomacy in Western Balkans*. Dualno obrazovanje, bez sumnje, predstavlja najbolji način za obezbjeđivanje funkcionalnog znanja i razvoj vještina mladih tokom studiranja, čime se doprinosi kvalitetu kadrova za tržište rada, zbog čega ne čudi rasprostranjenost koju u svijetu ima ovakav koncept obrazovanja. Kroz dualno obrazovanje svi dobijaju: studenti adekvatna znanja i vještine, a poslodavci bolji pristup kvalitetnim kadrovima još dok su studenti, uz mogućnost da najboljima ponude posao.

U prethodnom periodu započeta je realizacija praktične nastave. Praktična znanja, vještine i kompetencije mogu se sticati u okviru nastavne i naučno-istraživačke infrastrukture fakulteta ili praksom kod poslodavaca u odgovarajućim privrednim subjektima i drugim pravnim licima koja ispunjavaju uslove za realizaciju stručne prakse, a sa kojima

fakultet ima potpisan ugovor o realizaciji stručne prakse, odnosno sporazum o saradnji. Cilj je da se u narednom periodu poveća procenat zastupljenosti praktične nastave u ukupnom opterećenju studenta po predmetu, na svim nivoima studiranja.

Kao i u prethodnom periodu, poseban doprinos u realizaciji nastave i naučnog procesa obrazovanja pripada komisijama za postdiplomske i doktorske studije, komisiji za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta, kao i komisijama za nastavna pitanja i mobilnost. Efikasan sistem rada navedenih komisija doprinosi unapređenju kvaliteta i pozicioniranju fakulteta.

Uzimajući u obzir usvojenu Strategiju razvoja Univerziteta Crne Gore i mjesto Ekonomskog fakulteta kao najstarije organizacione jedinice Univerziteta, u okviru nastavnog procesa Ekonomski fakultet prepoznaje četiri strateška cilja, i to: kreiranje i realizaciju kvalitetnih i inovativnih studijskih programa na svim nivoima studija sa jasno definisanim i međunarodno uporedivim ishodima učenja u evropskom prostoru visokog obrazovanja; razvijanje programa cjeloživotnog učenja, učenja na daljinu i inovativne metode nastave i učenja; internacionalizaciju i interdisciplinarnost studijskih programa i jačanje akademskog integriteta.

Mobilnost u doba korone – iniciranje mogućnosti fizičke, virtuelne i hibridne mobilnosti

Prof. dr **Boban Melović**, prodekan za međunarodnu saradnju

Međunarodna saradnja je jedan od strateških ciljeva razvoja Ekonomskog fakulteta, na osnovu čega je naš fakultet i prepoznat kao jedna od najaktivnijih organizacionih jedinica Univerziteta Crne Gore. Svi nivoi studija uključeni su u programe mobilnosti: osnovne, master i doktorske studije. Pored mobilnosti, u kojoj učestvuju studenti, vrlo su intenzivne ak-

tivnosti međunarodne mobilnosti za akademsko osoblje.

Polazeći od usvojene Strategije razvoja Univerziteta Crne Gore, kao i Strategije razvoja Ekonomskog fakulteta, naš fakultet je kroz dosadašnje aktivnosti na polju međunarodne saradnje prepoznao dva strateška cilja, i to: 1) Intenziviranje saradnje sa renomiranim

visokoobrazovnim institucijama i 2) Jačanje institucionalnih kapaciteta na Ekonomskom fakultetu u procesu prijave i sprovođenja međunarodnih projekata i programa. Ovi ciljevi su kompatibilni i sa Strategijom internacionalizacije Univerziteta Crne Gore za period 2021-2026. godine, koja je usvojena krajem 2020. godine.

Nakon respektabilnog rasta odlazeće i dolazeće mobilnosti tokom posljednjih nekoliko godina, aktuelna situacija prouzrokovana virusom Kovid-19, između ostalog, značajno je uticala i na oblast međunarodne saradnje na Ekonomskom fakultetu. Naime, situacija izazvana pandemijom virusa Kovid-19 imala je značajan uticaj na studentske razmjene, koje umnogome čine važan aspekt kako akademske mobilnosti, tako i cjelokupne internacionalizacije svih univerziteta. Takvo stanje predstavljalo je svojevrsan test funkcionalnosti i održivosti prvenstveno Erasmus+ programa, za koji važi najveće interesovanje. Upravo je pandemija virusa Kovid-19 zatekla jedan broj naših studenata na razmjeni u razvijenim evropskim zemljama. Naime, u tom periodu četiri naša studenta su bila na razmjeni i oni su se nalazili na Univerzitetu u Gracu (Austrija), Univerzitetu u Ostravi (Češka), Univerzitetu West Attica (Grčka) i Univerzitetu u Berlinu (Njemačka). Sa druge strane, na Ekonomskom fakultetu u tom periodu imali smo tri inostrana studenta, jednog sa Ekonomskog fakulteta iz Ljubljane (Slovenija) i dva sa Univerziteta Beira Interior (Portugal). Kako bi se stu-

denti osjećali sigurnije i kako bi bili pravovremeno informisani, od neprocjenjivog značaja bila je svakodnevna i otvorena komunikacija između našeg i partnerskih fakulteta, kao i direktna komunikacija sa studentima. Iako je postojala mogućnost, inicirana od strane Vlade Crne Gore da se svim crnogorskim državljanima omogući besplatan povratak u zemlju, kontinuirana komunikacija sa studentima i partnerskim fakultetima imala je za rezultat odluku studenata da ostanu do kraja semestra na razmjeni, te nije bilo prekida mobilnosti ni u tom prvom talasu korone, koji je, bez sumnje, bio iznenađenje za sve partnerske univerzitete. Isti slučaj je bio i sa inostranim studentima koji su boravili na Ekonomskom fakultetu. Sistem onlajn nastave zaživio je na svim partnerskim univerzitetima, pa su studenti na razmjeni bili u prilici da prate predavanja i nastave studiranje.

U periodu koji je uslijedio, razmatrane su mogućnosti za dalju realizaciju mobilnosti, sa ciljem efektivnog i efikasnog nastavka obrazovnog ciklusa. Korona je otvorila i mogućnost online mobilnosti, te sada imamo mogućnosti fizičke, virtualne i hibridne mobilnosti u zavisnosti od pravila partnerskih univerziteta. Upravo su sve ove mogućnosti koristili studenti koji su bili na razmjeni u toku zimskog semestra 2020/21. godine, kada su realizovane još tri mobilnosti studenata, kao i oni studenti koji se trenutno nalaze na razmjeni.

Kada je riječ o dolaznim mobilnostima akademskog osoblja, u izvještajnom periodu imali smo tri gostujuća profesora, dok je čak 14 najavljenih, odnosno odobrenih dolaznih mobilnosti, moralo da bude odloženo ili otkazano uslijed epidemiološke situacije. Jedan broj ovih mobilnosti realizovan je online u tekućem semestru na našem fakultetu. Kada je riječ o odlaznim mobilnostima akademskog osoblja, četiri naša nastavnika i saradnika su u izvještajnom periodu realizovala mobilnost, dok se do kraja tekućeg semestra očekuje realizacija više mobilnosti. Među akademskim osobljem, dominantno je učešće saradnika u nastavi.

U izvještajnom periodu, posmatrajući sve kategorije (student, akademsko i administrativno osoblje), ostvareno je ukupno 17 mobilnosti, od čega 11 odlazećih i šest dolazećih mobilnosti. Od toga, 10 mobilnosti se odnosi na mobilnost studenata, a sedam na mobilnosti akademskog osoblja.

Nakon značajnog smanjenja odlazeće i dolazeće mobilnosti tokom 2020. godine, prouzrokovane pandemijom Kovid-19, međunarodna saradnja na Ekonomskom fakultetu ponovo bilježi zadovoljavajuće rezultate. Uprkos preprekama koje je nametnula pandemija, sudeći po završenim, ali i konkursima koji su u toku, možemo konstatovati da ćemo ove i naredne akademske godine imati relativno uspješan period.

Zahvaljujući proaktivnom pristupu, u godini koju je obilježila korona, potpisa-

na su i tri nova sporazuma i to sa: Nicolaus Copernicus University u Torunu (Poljska), Ss. Cyril and Methodius University (Sjeverna Makedonija) i University of Liechtenstein (Lihtenštajn), na koje će u budućem periodu studenti i osoblje Ekonomskog fakulteta moći da realizuju mobilnosti. Uključujući i novopotpisane, Ekonomski fakultet ima memorandume o saradnji sa više od 35 visokoškolskih institucija u regionu, Evropi i svijetu. Uz navedeno, međunarodnu saradnju u prethodnoj godini je obilježilo i učešće fakulteta u realizaciji dva značajna Erasmus+ međunarodna projekta: *Strengthening capacities for the implementation of dual education in Montenegro higher education – DUALMON*, kao i Jean Monnet Centar izvrsnosti – *The Challenges of the Enlargement Policy: EU versus China's diplomacy in Western Balkans*.

Dakle, međunarodna saradnja, kao važan segment funkcionisanja Ekonomskog fakulteta, danas se ostvaruje, kroz više dimenzija: razmjena studenata i nastavnog osoblja (Erasmus+ program, CEEPUS, bilateralna saradnja), međunarodne studentske aktivnosti (ljetnje i zimske škole, takmičenja i sl.), međunarodni i bilateralni projekti, međunarodne stipendije i slično. Studenti Ekonomskog fakulteta se, uglavnom, najviše opredjeljuju za studentske mobilnosti u okviru Erasmus+ programa, budući da su ove mobilnosti finansijski i organizaciono najprivlačnije za njih.

Važno je istaći da se oblast međunarodne saradnje, odnosno mobilnosti uređuje prema *Pravilniku o akademskoj mobilnosti studenata* i *Pravilniku za mobilnost akademskog i administrativnog osoblja*. Navedenim pravilnicima normiran je postupak aplikacije i nominacije kandidata za akademsku mobilnost. Posebno treba napomenuti da je navedenim Pravilnikom, studentima omogućeno obavljanje stručne prakse u inostranstvu. U cilju podrške razvoju mobilnosti, a u skladu sa odredbama *Pravilnika o akademskoj mobilnosti studenata*, Vijeće Ekonomskog fakulteta, na predlog dekana, formiralo je *Komisiju za nastavna pitanja i mobilnost studenata*, koja uspješno admi-

nistrira sve aktivnosti u fazi prije, tokom i nakon ostvarene mobilnosti, predstavljajući tako snažnu podršku studentima.

Informacije o konkursima za akademsku mobilnost po osnovu Erasmus+ i bilateralnih programa redovno se objavljuju na sajtu Univerziteta Crne Gore, odnosno Ekonomskog fakulteta, dok se informacije o konkursima po osnovu CEEPUS programa ažuriraju na sajtu Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta, kao i na elektronskoj platformi www.ceepus.info.

<https://www.ucg.ac.me/ef/international>
e-mail: international.ef@ucg.ac.me

Učešće u međunarodnim Erasmus+ projektima osnažuje internacionalizaciju Ekonomskog fakulteta

Žan Mone Centar izvrsnosti: Izazovi politike proširenja – evropska versus kineska diplomatija na Zapadnom Balkanu 2020-2023

Ekonomski fakultet u Podgorici dobio je projekat „Žan Mone Centar izvrsnosti: Izazovi politike proširenja – evropska versus kineska diplomatija na Zapadnom Balkanu 2020-2023“, u okviru Erasmus+ programa. Riječ je o prestižnom EU projektu, koji će Univerzitet Crne Gore i sam fakultet pozicionirati na evropskom i svjetskom nivou, kao institucije sposobne za izvrsnost u nastavi i istraživanju u oblasti međunarodnih odnosa, evropskih tema i integracija. Uloga samog Centra izvrsnosti biće podsticanje debate o proširenju i efektima geopolitike u Crnoj Gori, kroz aktivno angažovanje lokalnih, evropskih i kineskih stručnjaka.

Prilikom predstavljanja projekta studentima, koje je organizovano na Ekonomskom fakultetu povodom početka drugog semestra, dekan **prof. dr Nikola Milović** istakao je da će projekat uticati i na osavremenjavanje nastavnog programa na predmetima sa evropskom tematikom, kao i na izmjene metoda rada, što će voditi ka reformi i modernizaciji nastavnog procesa.

Uvjeren sam da će još jedan Žan Mone projekat na Ekonomskom fakultetu, ali i prvi Centar izvrsnosti, doprinijeti prvenstveno kvalitetu nastavnog procesa, a zatim posljedično i razvoju Crne Gore kao društva zasnovanog na znanju, uz podršku jednom od glavnih spoljnopoličkih ciljeva naše države, a to je punopravno članstvo u Evropskoj uniji, poručio je Milović.

Projekat vodi **prof. dr Danijela Jaćimović**, koja je istakla da se projekat odnosi na izvrsnost u nastavi i istraživanju, u kojima je, kako kaže, Ekonomski fakultet uvijek bio inovator.

Imaćemo priliku da ugostimo 10-tak profesora iz EU i Kine, koji će biti aktivno uključeni u proces izvođenja nastave za studente osnovnih, magistarskih i doktorskih studija. To je veoma važno, jer su naši studenti budući profesionalci, koji će raditi u javnom i privatnom sektoru i doprinosti kvalitetom svog znanja evropskim procesima koji stoje pred Crnom Gorom, rekla je profesorica Jaćimović.

Predstavljanju projekta prisustvovala je i ambasadorica Evropske unije u Crnoj Gori, **Nj. E. G-đa Oana Kristina Popa**, koja je tom prilikom održala i kratko predavanje o odnosu evropske i kineske diplomatije u Crnoj Gori. U svom uvodnom obraćanju,

ambasadorica Popa je čestitala Fakultetu i skrenula pažnju na to kolika je čast dobiti ovakav projekat, posebno ako se zna da se prvi put dodjeljuje u Crnoj Gori.

Istraživanja sprovedena kroz ovaj projekat biće veoma važna, kako za evropske institucije, tako i za crnogorske kreatore politike na različitim nivoima. Zato pozivam sve učesnike projekata da uključe donosiocima odluka u suštinski dijalog, navela je Popa.

Tokom svog predavanja na temu projekta ambasadorica se osvrnula na ocjenu da su EU i Kina suprotstavljene na Zapadnom Balkanu, kao dvije sile koje se bore za uticaj.

Ona smatra da je ovo viđenje odnosa – suviše pojednostavljeno.

EU ne nudi samo ekonomsku korist, već i perspektivu članstva i solidarnost koja je prati. Ovu solidarnost sa Crnom Gorom pokazujemo u kontinuitetu. Tokom protekle godine, obilježene pandemijom Kovid-19, EU je donirala 53 miliona eura vrijednu pomoć, kako za neposredne potrebe – poput maski, respiratora i druge opreme, tako i za dugoročnija ulaganja poput izgradnje bolnica, podršku privredi i nezaposlenima, podsjetila je ambasadorica EU u Crnoj Gori.

Ona je naglasila da budućnost Crne Gore i cijelog Zapadnog Balkana leži u EU, što je potvrdilo nedavno istraživanje javnog mnjenja koje je pokazalo da 75% građana Crne Gore podržava pristupanje države EU.

Baš kao i predavanje ambasadaroke Pope, sva nastava organizovana u okviru ovog projekta biće na engleskom jeziku. Time će se stvoriti uslovi da se pet predmeta na Ekonomskom fakultetu UCG i tri predmeta na Humanističkim studijama UDG akredituju na engleskom jeziku iz oblasti međunarodnih odnosa i evropskih integracija.

U okviru aktivnosti predviđenih projektom, održano je više online predavanja predstavnika partnera namijenjenih studentima, kao i seminar pod nazivom „EU, Kina i Zapadni Balkan: izazovi i perspektive za dalju integraciju“ koji je imao za cilj da istraži geopolitičke i geoekonomske

uloge moćnih igrača na Zapadnom Balkanu i njihov uticaj na evropske integracije Crne Gore.

Na seminaru, koji je organizovan u EU info centru, uz uživo prenos na zoom platformi, govorili su ambasadorica Evropske unije u Crnoj Gori Oana Kristina Popa, koja se obratila video porukom, njen kineski

kolega Liu Jin, koji se uključio preko zoom platforme, savjetnica glavne pregovaračice Dragana Marković, dok je događaj moderirala profesorica Ekonomskog fakulteta Danijela Jaćimović. U diskusiju su se tokom sat i po trajanja seminara, takođe uglavnom preko zoom platforme, uključili i vrsni stručnjaci profesor na Švajcarskom saveznom institutu za tehnologiju u Cirihi Frank Schimmelfennig, profesor na Kineskoj akademiji društvenih nauka Kong Tianping, profesor na Univerzitetu Duizburg – Esen Michael Kaeding, kao i predsjednik Atlantskog saveza Crne Gore Savo Kentera.

Jačanje kapaciteta za implementaciju dualnog obrazovanja u crnogorskom visokom obrazovanju – DUALMON

Drugi Erasmus+ projekat koji se od ove godine realizuje na Ekonomskom fakultetu nosi naziv „Jačanje kapaciteta za implementaciju dualnog obrazovanja u crnogorskom visokom obrazovanju – DUALMON“.

Povodom početka realizacije projekta DUALMON, dekan Ekonomskog fakulteta **prof. dr Nikola Milović** je izrazio zadovoljstvo zbog još jednog Erasmus+ projekta koji je zaživio na Ekonomskom fakultetu ističući da je to od velikog značaja za nastavak unapređenja kvaliteta nastavnog

procesa i jačanje međunarodne pozicije kroz nova istraživanja i projekte: *Dualno obrazovanje, bez sumnje, predstavlja najbolji način za obezbjeđivanje funkcionalnog znanja i razvoj vještina mladih tokom studiranja, čime se doprinosi kvalitetu kadrova za tržište rada, zbog čega ne čudi rasprostranjenost koju u svijetu ima ovakav koncept obrazovanja. Kroz dualno obrazovanje svi dobijaju: studenti adekvatna znanja i vještine, a poslodavci bolji pristup kvalitetnim kadrovima još dok su studenti uz mogućnost da najboljima ponude posao*, istakao je **dekan Milović**.

Uključenost Ekonomskog fakulteta u evropske projekte, poput projekta DUALMON, značajno doprinosi našoj vidljivosti na međunarodnoj akademskoj mapi, dok međuinstitucionalna saradnja za posljedicu ima još i uticaj na osavremenjavanje nastavnog procesa i atraktivnost zanimanja budućim generacijama studenata, saopštio je **Milović** prisutnima i zaključio: *Uvjeren sam da ćemo i nakon isteka trogodišnjeg trajanja projekta, uspjeti da obezbijedimo održivost rezultata zahvaljujući zalaganjima naših profesora i saradnika ali i razvijenoj mreži partnera iz sektora privrede koju Ekonomski fakultet godinama brižljivo razvija.*

Od ukupno 1005 prijavljenih projekata u okviru Erasmus programa u 2020. godini za finansiranje su odobrena 164 projekta, od čega 18 projekata za region Zapadnog Balkana a DUALMON projekat je bio prvorangirani među odobrenim projektima za Zapadni Balkan.

Projekat koji se odnosi na jačanje kapaciteta za implementaciju dualnog obrazovanja u crnogorskom visokom obrazovanju, rezultat je partnerskog rada četiri fakulteta Univerziteta Crne Gore: Ekonomskog, Elektrotehničkog, Pomorskog i Fakulteta za turizam i hotelijerstvo, istakao je rukovodilac projekta DUALMON **prof. dr Boban Melović**: *Projekat uključuje benčmarcking analizu sa primjerima najbolje prakse iz onih zemalja gdje su ovakvi ili slični projekti realizovani ili su u procesu realizacije.*

*To znači da će se razvoj generičkog modela dualnog obrazovanja u Crnoj Gori realizovati prenosom znanja iz visokoškolskih ustanova iz zemalja koje su partneri u projektu, a to su Austrija, Slovenija i Srbija, pri čemu je Srbija, odnosno Univerzitet u Novom Sadu koordinator projekta. On je naglasio da je izbor partnera zapravo bio veoma jednostavan: Kvalifikovali su ih njihovi rezultati. Naime, dualno obrazovanje u Austriji i Sloveniji, smatra se vrlo uspješnim, a austrijski model je među najboljima u svijetu, što potvrđuje i činjenica da je stopa zaposlenosti nakon diplomiranja onih studenata koji su prošli kroz program dualnog obrazovanja na partnerskim institucijama vrlo visoka i kreće se čak od 90 do 100%. Ove zemlje imaju nekoliko dualnih obrazovnih programa iz područja informacionih i komunikacionih tehnologija, inženjerstva i inženjerskog menadžmenta, te proizvodnje i prerade, dok je Univerzitet u Novom Sadu učestvovao u projektu uvođenja dualnog obrazovanja u Srbiji i ima iskusno nastavno osoblje u primjeni dualnog obrazovanja i razvoju pravnog okvira u visokom obrazovanju, istakao je rukovodilac projekta **Melović**.*

Partneri u projektu su i Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta, Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja i Privredna komora Crne Gore, dok će projekat biti pilotiran u okviru kompanija Voli Trade doo, Crnogorski Telekom AD Podgorica, Montenegro Stars Hotels Group, Roaming Networks d.o.o i Crnogorska plovidba AD.

*Projekat DUALMON je uspješno realizovan u Srbiji, dok je u toku njegova realizacija u Bosni i Hercegovini. Crna Gora je treća zemlja u regionu koja je dobila ovaj Erasmus+ projekat i kojoj će iskustvo susjednih država i pomoć partnera iz Slovenije i Austrije biti od neprocjenjive koristi, kazao je **prof. dr Mirko Savić**, koordinator projekta. Profesor Savić je tokom dvodnevnog radnog dijela susreta upoznao prisutne predstavnike partnera na projektu sa radnim zadacima i podijeliti sa njima svoje neprocjenjivo iskustvo u radu na tzv. evropskim projektima.*

Svečano otvaranje projekta DUALMON bila je i prilika za susret dekana i prodekana Eko-

nomskog fakulteta sa v.f. rektorom Univerziteta Crne Gore **prof. dr Vladimirom Božovićem** koji je, tokom ove radne posjete, obišao Fakultet te porazgovarao sa dekanom Milovićem o trenutnoj situaciji na Ekonomskom fakultetu, strateškim pravcima njegovog daljeg razvoja kao izazovima u funkcionisanju najstarijeg fakulteta u Crnoj Gori.

Osim Rektora, predstavljanju projekta DUALMON prisustvovali su i prorektorka za internacionalizaciju **prof. dr Sanja Peković**, dekani partnerskih fakulteta, predstavnici partnera na projektu iz državnog i privrednog sektora, kao i nacionalne Erasmus+ kancelarije.

Saradnja sa privrednim sektorom u doba korone – stručne prakse „na čekanju“

Moderni nastavni proces koji afirmiše spoj teorijskog znanja i prakse stečene u poslovnom okruženju karakteristika je po kojoj je Ekonomski fakultet prepoznatljiv u sistemu visokog obrazovanja u Crnoj Gori. Edukujući mlade ekonomiste, cilj je preneti znanje koje ima upotrebnu vrijednost u privrednom okruženju.

Shvatajući da zahtjevi tržišta rada u pogledu praktičnih kompetencija studenata postaju sve veći, Fakultet je godinama unazad težio uspostavljanju značajnog broja kontakata sa javnim sektorom i biznis zajednicom, kako bi bio u mogućnosti da što bolje oblikuje profil budućeg ekonomiste. Iz ove težnje razvila se saradnja sa značajnim državnim institucijama, kao i privrednim subjektima u oblasti ekonomije i biznisa. Najviši predstavnici Vlade Crne Gore, lokalnih samouprava, državnih preduzeća, privrednici, predstavnici strukovnih udruženja kao i nevladinih organizacija partneri su Ekonomskog fakulteta u ostvarivanju misije – da se kroz povezivanje sa javnim i privatnim sektorom tokom studija studenti upoznaju sa izazovima profesije i unaprijede svoje poslovne performanse koje će im omogućiti bolje pozicioniranje na tržištu rada. Baza saradnika Ekonomskog fakulteta iz javnog i privatnog sektora danas broji više od 70 partnerskih institucija.

Prof. dr Mijat Jocović, prodekan za naučno-istraživački rad i saradnju sa biznis zajednicom

Studentska stručna praksa obavezna je nastavna aktivnost u toku studija na Ekonomskom fakultetu i podrazumijeva praktičan rad studenata u realnom poslovnom okruženju. Cilj je dopunjavanje akademskog znanja sticanjem određenog radnog iskustva. Brojni sporazumi o saradnji koje Ekonomski fakultet potpisuje sa institucijama i uspješnim domaćim kompanijama predviđaju studentsku praksu. U prethodne četiri godine više od 90 studenata učestvovalo je u programu stručne prakse. Osim toga, zahvaljujući dobroj saradnji Fakulteta sa uspješnim poslodavcima iz privatnog i javnog sektora, najbolji studenti su dobili priliku da nakon stručne prakse dobiju i poslovni angažman.

Međutim, epidemiološka situacija koju je izazvao Kovid-19 odrazila se i na stručne prakse tako što ih je značajno umanjila ili sasvim odgodila usljed rizika po zdravlje studenata. Prilagođavajući se datom trenutku, ostale aktivnosti iz domena saradnje sa privredom poput gostujućih predavanja i prezentacije predstavnika kompanija, studije slučaja, radionice i slično, sprovodile su se u značajno manjem obimu nego prethodnih godina i to isključivo preko platformi za on line komunikaciju. Iako u otežanim uslovima, omogućili smo kontinuitet u saradnji sa partnerima iz javnog i privatnog sektora na način što smo predavanja i radionice u salama Ekonomskog fakulteta zamijenili on line sastancima, konsultacijama i planiranjem budućih projekata.

Iako je godina koju je obilježila pandemija donijela slabije poslovne rezultate značajnom broju domaćih privrednih subjekata, zahvaljujući dugogodišnjoj intenzivnoj saradnji sa mnogima od njih uspjeli smo da obezbijedimo nagrade za najbolje studente Ekonomskog fakulteta. Naime, *Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore*, jedan od partnera sa kojima imamo najdužu saradnju, bio je pokrovitelj ovogodišnjih nagrada za naše najbolje studente. Nagrada je podrazumijevala novčani dio u iznosu od po 100€, kao i nenovčani dio koji je podrazumijevao oslobađanje od plaćanja ispita za ovlašćenog računovođu kao i kotizaciju za godišnji Simpozijum, ukupne vrijednosti od oko 800 €.

Prethodnu godinu obilježio je i izuzetno zapažen naučno-istraživački rad. Profesori i saradnici Ekonomskog fakulteta su objavili više od 40 radova u prestižnim međunarodnim časopisima. Osim toga, nastavni kolektiv Ekonomskog fakulteta u prethodnoj godini dobio je četiri nova docenta nakon što

su, do tada saradnici sa doktoratom, stekli svoja prva akademska zvanja.

Neposredno prije izbijanja globalne pandemije izazvane virusom Kovid-19, početkom 2020. godine, održana je tradicionalna manifestacija *The Right Start*, čiji je cilj da studentima pruži nova znanja i iskustva na predavanjima istaknutih stručnjaka u svojim oblastima, uticajnih predstavnika stranih država i donosilaca odluka iz oblasti međunarodnih odnosa, politike, diplomatije, biznisa, ekonomije, te predstavnika nevladinog sektora, kao i predstavnika iz svijeta nauke, obrazovanja, kulture, medija i sporta. Tom prilikom, čast da otvori manifestaciju imao je **mr Predrag Bošković**, tada aktuelni ministar odbrane u Vladi Crne Gore koji je održao predavanje na temu *Bezbjednost kao ekonomski resurs – sigurnost i stabilnost značajni za strane investicije*. Drugi dan je bio rezervisan za priču o gradu i građanima, kada je sa studentima o životu u Podgorici i perspektivama Glavnog grada govorio gradonačelnik, **docent**

dr Ivan Vuković. O značaju *preduzetništva za razvoj demokratskog društva* sa studentima je posljednjeg dana manifestacije razgovarala ambasadorica Sjedinjenih Američkih Država u Crnoj Gori **Nj. E. gđa Džudi Rajzing Rajnke**.

„Živa riječ“ profesora i interakcija sa kolegama najviše nedostajali u prethodnoj godini

Lejla Jusić i Danilo Banović

Globalna zdravstvena kriza izazvana virusom Kovid-19 uticala je na gotovo sve aspekte života različitih društvenih grupa i donijela je brojne zdravstvene, ekonomske i socijalne posljedice. Među grupama stanovništva koje je pandemija najteže pogodila su zasigurno i studenti koji predstavljaju mladu snagu ove države. Za studente pandemija virusa Kovid -19 izazvala je dodatne poteš-

koće na području obrazovanja, zapošljavanja i očuvanja mentalnog i fizičkog zdravlja. Situacija, kojoj se ne nazire kraj, nametnuta je, a sa njom i pitanje kako izvući najbolje iz svega toga. Kako na studentsku populaciju, u smislu njihove produktivnosti, utiče novi režim praćenja nastave? Kako zadržati kontinuitet, motivaciju, snaći se u za nas novom modelu online učenja? I još niz pitanja...

Koliko studentima, toliko je i profesorima bilo teško odjednom prilagoditi se novom, za sve nas potpuno neprirodnom načinu studiranja. Univerzitet Crne Gore je aktivno promovisao platforme za distance learning od samog početka pojave pandemije Kovid-19 u Crnoj Gori, a studenti i profesori su se relativno uspješno prilagodili ovakvom načinu rada, odnosno praćenja nastave. Zaista, cjelokupan kolektiv Ekonomskog fakulteta, u saradnji sa studentima, uspio je da takoreći nadvlada situaciju koja nas je „snašla“. Dobra komunikacija je ključ uspjeha. Međutim, uprkos uspješnom održavanju kontinuiteta u online nastavi, većina bi se usaglasila da je živa riječ ipak nezamjenjiva. Direktni kontakt koji imaju student i profesor u sali, je skoro pa nemoguć u virtuelnim učionicama. Na online časovima, nije nužno aktivirati kameru i to lišava profesora neverbalne reakcije studenta. Osjećanje i emocije studenata dok se objašnjava neka tema, vidi se na njihovim licima, bilo to zabrinutost ili 'pak osmijeh. Ali kada smo pred ekranom izdijeljenim na kvadratiće koji sadrže samo ime ili fotografiju, sve se to gubi. U cjelokupnoj situaciji, brucošima je nesumnjivo najteže pala novonastala situacija. Činjenica da su novo poglavlje svog života započeli online putem za njih je značila da će i uspostavljanje novih radnih obaveza biti realizovano na isti način. Nemogućnost razmjene živih riječi sa profesorima kao i sticanja poznanstava sa ostalim studentima, otežala je njihov početak studiranja, ali se nadamo da će ubrzo moći sve da nadomjesti.

Studentske organizacije **Savez studenata Ekonomskog fakulteta** i **Vijeće studenata Ekonomskog fakulteta** nisu dozvolile da se „ispadne iz kolosjeka“, koliko je situacija u datom momentu dozvoljavala. Trudili smo se da korona u potpunosti ne onemogući realizaciju naših tradicionalnih projekata, koji se sprovode zbog studenata i nose sa sobom brojne benefite. Tako da smo mi u suštini realizovali većinu naših tradicionalnih projekata, samo na jedan novi i drugačiji način, od onoga na šta smo navikli mi, a i drugačije od onoga na šta su studenti navikli. Ponosni smo jer smo uspjeli da i u ovako teškoj i potpuno novoj situaciji, koja je nepredvidiva, ipak ostali dosljedni, u želji da studentima omogućimo da osjete barem dio studentskih čari i dokazali da smo zaista dobar tim. Čar studiranja umanjena je, jer studentska druženja i okupljanja nisu bila moguća.

Uspjeli smo da u zimskom semestru, na početku studijske 2020./2021.godine, organizujemo **predstavljanje studentskih organizacija (SSEF i VSEF) brucošima**, kao „najugroženijoj“ grupi u ovoj nametnutoj situaciji. Svjesni situacije u kojoj su se zadesili i koja im je onemogućila da prve studentske dane provedu u prostorijama fakulteta, željeli smo da ih upoznamo sa fakultetom i mogućnostima koje on nudi, kao i načinima i organizacijama koji bi upotpunili, obogatili i uljepšali njihov studentski život. Dakle, cilj okupljanja bio je upoznati brucoše sa radom naše dvije organizacije koje su zadužene za studentski život na Ekonomskom fakultetu, kao i za vođenje računa o poštovanju prava

studenata ali i ispunjenju njihovih obaveza u skladu sa Pravilima studiranja na studijama Univerziteta Crne Gore. Između ostalog, pozvali smo bruoše nove generacije da pokažu zainteresovanost i uključe se u rad studentskih organizacija, jer će na taj način, pored formalnih, steći i dodatna neformalna znanja i naučiti kako da raspolažu svojim vremenom, što će im biti posebno važno u budućim poslovnim angažmanima.

Projekat koji smo realizovali u zimskom semestru je **Međunarodni forum studenata**, tradicionalni projekat, koji svake godine organizuju VSEF i SSEF. Na forumu se govori o aktuelnim ekonomskim temama i problemima, a ove godine zbog specifičnosti

situacije tema je bila usmjerena na posrtanje privrede i ekonomske aktivnosti izazvane pandemijom virusa Kovid-19. Panelisti na Forumu su bili: *Vlastimir Golubović*, predsjednik Privredne komore Crne Gore, *dr Ivan Vuković*, Gradonačelnik Podgorice i *Zoran Vukčević*, tada aktuelni predsjednik Odbora direktora Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore. Projekat je zamišljen tako da se naši studenti umreže sa studentima iz regiona. Svake godine ugostimo kolege sa prostora cijele bivše Jugoslavije i to zaista bude jako lijepa priča. Studenti se upoznaju sa načinom studiranja u drugim zemljama, steknu dodatno iskustvo, a ne tako rijetko i prijatelje za života. Međutim to je ove studijske godine realizovano online, putem live

stream-a i na taj način su mogli da nas prate kolege studenti sa svih Ekonomskih fakulteta u regionu, kao i ostali zainteresovani.

Ljetnji semestar studijske 2020/21. godine, započeli smo organizovanjem humanitarnog turnira u šahu, u saradnji sa kolegama sa Pravnog fakulteta i fakulteta Političkih nauka. Na turniru su učestvovali kako profesori tako i studenti.

Nakon toga, uslijedila je realizacija našeg dugogodišnjeg projekta, na koji smo posebno ponosni, **Bank&Business konferencija**. Na ovogodišnjoj konferenciji govorilo se o aktuelnim ekonomskim temama i problemima prouzrokovanih

zdravstvenom krizom. Ove godine poseban akcenat stavljen je na prijetnje i izazove sa kojima će se suočiti kako privredni tako i bankarski sektor. Učesnici panela su bili: *docent dr Jovan Đurašković*, profesor na Ekonomskom fakultetu, izvršni direktor Erste banke *Damir Ivaštinović* i izvršna direktorica za poslove sa pravnim licima u Hipotekarnoj banci *Ana Golubović*. Imali smo priliku da iz ugla ljudi sa izuzetnim iskustvom iza sebe, čujemo kako oni vide uticaj i posledice pandemije Kovid-19 na cjelokupnu privredu Crne Gore, kao i kolika je podrška bankarskog sektora privredi. Studenti, profesori, kao i šira javnost su mogli da prate konferenciju online, putem live stream-a.

Nedjelja studenata, je projekat koji obuhvata realizaciju niza događaja povodom obilježavanja Međunarodnog dana studenata, u cilju upotpunjavanja vannastavnog sadržaja i edukacije studenata. Dan studenata, 4. april, obilježava se u znak sjećanja na velike demonstracije koje su studenti u Beogradu organizovali, 4. aprila 1936. godine, kada je u protestu, zbog jačanja fašizma u Njemačkoj, ubijen student Žarko Marinović. Način studiranja tad i sad se mnogo razlikuju, ali energija koju studenti sa sobom nose, ostala je ista. Tokom Nedjelje studentata, organizovana je prijateljska utakmica između Ekonomskog i Pravnog fakulteta. Na taj način željeli smo da promovišemo zdrave stilove života i ukažemo na važnost očuvanja psiho-fizičkog zdravlja. Zatim, dobrovoljno davanje krvi u saradnji sa Pravnim fakultetom i fakultetom Političkih nauka, a sve to u organizaciji sa Zavodom za transfuziju krvi Crne Gore. Značaj ovakve akcije je višestruk, a zalihama Zavoda za transfuziju krvi uvijek dobro dođe mala pomoć. Osim promocije zdravih stilova života i humanitarnog rada, usmjereni smo i ka edukaciji naših kolega. Stoga smo organizovali radionicu na temu „Koracima uspjeha: Aktivno slušanje“. Nažalost, poslednje dvije godine bilo je nemoguće organizovati tradicionalni koncert na platou između Pravnog i Ekonomskog fakulteta, kojem su se studenti uvijek jako radovali.

U toku je realizacija već dobro poznate humanitarne akcije **Njihov osmijeh** za djecu iz Bijele. Energija mladih bila je i ostala okosnica i glavna pokretačka snaga ove humanitarne akcije, koja ima za cilj da uljep-

ša boravak djeci bez roditeljskog staranja u dječijem domu Mladost. Zahvaljujući svim ambasadorima dobre volje i humanosti koji su dio ove divne priče, uspješno crtamo najljepše osmijehe već 17. godinu zaredom.

Iako je pandemija virusa Kovid-19 zatekla sve nas potpuno nespremne i natjerala nas da izađemo iz zone komfora, vjerujemo da ćemo se ubrzo vratiti normalnom funkcionisanju, bogatiji za iskustva koja smo stekli u različitim sferama prilagođavajući se novim uslovima. Ono što je sigurno jeste da će sa povratkom studenata u klupama Ekonomskog fakulteta oživjeti i fakultet, ali i sve ono što može ponuditi studentima – bogat sadržaj, kako edukativnog tako i zabavnog karaktera.

Renovirane sale za nastavu čekaju povratak studenata u klupe

Od trenutka kada se zbog epidemiološke situacije nastava na određeno vrijeme uspješno preselila na online platforme, dok smo čekali povratak studenata u klupe, vrijeme smo iskoristili da dodatno poboljšamo uslove za izvođenje nastave na Ekonomskom fakultetu.

Najvećoj sali na Ekonomskom fakultetu koja ima više od 270 mjesta, amfiteatru „Montenegro“ dali smo novo ruho. Osim estetskih izmjena – brendiranja sale koje joj je dalo novi vizuelni identitet, promijenjene su klupe i unaprijeđen sistem za klimatizaciju kako bi vrijeme provedeno u sali bilo prijatnije i za studente i za predavače.

Fakultet je dobio i novu, multimedijalnu salu, opremljenu najsavremenijom tehnikom za održavanje sastanaka, uključujući i sastanke posredstvom različitih on-line platformi.

Na četvrtom spratu Fakulteta, renovirana je još jedna sala za nastavu, namijenjena manjim grupama studenata, koja stoji na raspolaganju profesorima i saradnicima.

Podsjećanja radi, zgrada u kojoj je Ekonomski fakultet počeo da radi 1960. godine dograđena je i značajno renovirana u posljednjih nekoliko godina, tako da Fa-

kultet danas raspolaže prostorom većim od 6.000 m². U cilju stalnog poboljšanja uslova za izvođenje nastave, u prethodne četiri godine su u svim salama postavljene multimedijalne table koje odgovaraju obrazovnim potrebama savremenog studenta, instalirani su „all in one“ računari, a obnovljeno je i ozvučenje. Nov izgled dobila je i Profesorska sala u kojoj se održavaju sjednice Vijeća, organizuje rad komisija te važni sastanci. U dvije sale za održavanje nastave sa najvećim brojem mjesta, amfiteatru *Montenegro* i sali *Me-*

diteran, instalirani su novi, laserski projektori koji će omogućiti projekciju prezentacija tokom predavanja sa najboljom vidljivošću i kvalitetom slike. Renovirana je sala *Milenijum*, sada najsavremenija računarska sala na Ekonomskom fakultetu koja posjeduje i interaktivnu tablu za održavanje nastave. Tokom 2019. godine, postojeća kompjuterska sala *Horizont* u potpunosti je renovirana i opremljena savremenom opremom potrebnom za izvođenje nastave. Pri tom je dobila i novo ime – *Sala 31. maj*.

Naučno-istraživački rad – objavljene knjige, monografije i naučni radovi

1. Monografija ili dio monografije:

Radević, I. (2021). *Knowledge Management and Organization: Healthcare Quality in Montenegro*. Lexington Books – Rowman & Littlefield Publishing Group, Inc. Maryland, USA. Hardback • 978-1-7936-4102-1. eBook • 978-1-7936-4103-8.

Novović Burić, M., Lalević Filipović, A., Kaščelan, V., Kaščelan, Lj. (2020), *Analysis of firms' participation in the financial market with a focus on the Montenegrin insurance market*; in: Kocovic J, Rakonjac-Antic, T., Jovanovic Gavrilovic, B., Boričić, B: Insurance market after COVID-19, Monograph, Chapter 10, pp. 187-207, Faculty of Economics Belgrade, ISBN: 978-86-403-1644-6 Centar za izdavačku delatnost Ekonomskog fakulteta u Beogradu (CID)

Kaščelan, Lj., Lalević Filipović, A., Novović Burić, M., Kaščelan, V. (2020), *IT technology application to accounting in Montenegrin companies – decision tree classification method* in Drezgic, S., Zikovic, S., Tomljanovic, M.: Smart Governments, Regions and Cities, Monograph, Chapter 6, pp.105-121, ISBN: 978-953-7813-55-0 University of Rijeka, Faculty of Economics and Business

Jaćimović, D. & Rogić, S. (2020). Montenegro: A Great Bargain between EU op-

timism and real Euroscepticism. In: Kading, M., Pollak, J. & Schmidt, P. (eds). *The Future of Europe – Views from the Capitals*, Palgrave Macmillan, London, 2020. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-41272-2>

Jaćimović, D., Ivanović, M. & Rogić, S. (2020). FDI in Montenegro. In: Deichmann, J. (ed). *Foreign Direct Investment in the Successor States of Yugoslavia. Economic Geography*. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-55739-3_7

Jocović M., (2020) *Montenegro – Competition Law in International Encyclopaedia of Laws series, Kluwer Law International*.

Melovic, B., & Djurisić, V. (2020). Women's Entrepreneurship in Montenegro, in: *Women's Entrepreneurship in Former Yugoslavia, Contributions to Management Science*, pp. 83-111, Springer, Cham. ISBN 978-3-030-45252-0.

Melović, B. (2020). Report on ICT in Education in Montenegro, in: *Comparative Analysis of ICT in Education Between China and Central and Eastern European Countries*, pp. 233-259, Springer, Singapore, ISBN 978-981-15-6878-7.

Melovic, B., Veljkovic, S. M., Cirovic, D., & Radojicic, I. D. (2020), *Managerial Decision-Making Process in the Modern Business Conditions in the EU: Importance of Cultural Influence*, In

Handbook of Research on Social and Economic Development in the European Union, pp. 324-348, IGI Global, ISBN 13: 9781799811886.

Djurovic, Gordana and Bojaj, M. Martin (2020). The quality of economic governance and its impact on the growth of Western Balkans countries. *Chapter in the book: Linear and Non – Linear Financial Econometrics – Theory and Practice* (Edited by Mehmet Terzioğlu, Co-editor Gordana Djurovic); InTechOpen; Print ISBN 978-1-83962-486-5, Published: March 17th 2021.; DOI: 10.5772/intechopen.91731;

Djurovic Gordana (2021). EU Technical Assistance to the Western Balkans, Chapter in book *European Union and the Western Balkans*, (ed. Qorraaj G. and Hashi I.), ToKnow Press, International Academic Publisher, Bangkok, Celje, Lublin, ISBN 978-83-65020-33-8;

2. Knjiga studijskog karaktera:

Maja Bacovic: „Economy of Montenegro from XIX to XXI century – an overview“, GlobeEdit (2020), ISBN: 978-620-0-61206-9

Djurovic Gordana, Mišćević Tanja & Igor Vidaček (2020), *Usporedna analiza iskustava saradnje civilnog sektora i državnih institucija i tijela u procesu evropske integracije u Crnoj Gori, Hrvatskoj i Srbiji*, CEDEM, Podgorica, 2020 (ISBN 978-86-85803-30-7; COBISS.CG-ID 40348688);

3. Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka (Science Citation Index, Science Citation Index Expanded, Social Sciences Citation Index):

Bacovic, M. Total factor productivity growth in upper middle-income Balkan countries from 2000-2017, total economy and sectoral approach: growth accounting method, *Argumenta Oeconomica*, 1 (46), 2021

Bacovic, M., Jacimovic, D., Bozovic-Lipovina, M., Ivanovic, M.: The Balkan paradox: Are Wages and Labour Productivity significant determinants of FDI inflows?, *Journal of Balkan and Near Eastern Studies*, 23(1), 2021, p. 144-162, <https://doi.org/10.1080/19448953.2020.1818039>

Bacovic, M, Jacimovic, D, Smolovic-Cerovic, J: Impact of Export of Travel Services on Current Account Balance and Growth in Mediterranean Countries“, *Prague Economic Papers*, 29(6), 2020, pp. 710-728, DOI: 10.18267/j.pep.748

Novović Burić, M, Kaščelan, Lj., Kaščelan V. (2021), Economic and demographic determinants of premium reserve in Western Balkan countries during and after the crisis, *International Journal of Finance and Economics* (early view, online version), <https://doi.org/10.1002/ijfe.2466>

Milovic, N., Jocovic, M., Djuriscic, V. (2020), The Role of Entrepreneurship in the Development of Local Self-Governments in Montenegro, *Transformations in Business & Economics*, Vol. 19, No 2 (50), pp.159-170. ISSN 1648-4460

- Melović, B., Jocović, M., Dabić, M., Vulić, T. B., & Dudic, B.** (2020). The impact of digital transformation and digital marketing on the brand promotion, positioning and electronic business in Montenegro, *Technology in Society*, Vol. 63, 101425.
- Melovic, B., Cirovic, D., Dudic, B., Vulic, T. B., & Gregus, M.** (2020). The Analysis of Marketing Factors Influencing Consumers' Preferences and Acceptance of Organic Food Products – Recommendations for the Optimization of the Offer in a Developing Market, *Foods*, 9(3), 259.
- Melovic, B., Rondovic, B., Mitrovic-Velj-kovic, S., Ocovaj, S. B., & Dabic, M.** (2020). Electronic Customer Relationship Management Assimilation in Southeastern European Companies – Cluster Analysis, *IEEE Transactions on Engineering Management. IEEE TEMS*.
- Melovic, B., Jaksic Stojanovic, A., Vulic, T. B., Dudic, B., & Benova, E.** (2020). The Impact of Online Media on Parents' Attitudes toward Vaccination of Children – Social Marketing and Public Health, *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(16), 5816.
- Melović, B., Dabić, M., Rogić, S., Đurišić, V., & Prorok, V.** (2020). Food for thought: Identifying the influential factors that affect consumption of organic produce in today's youth, *British Food Journal*, 122(4), 1130-1155.
- Melović, B., Radević, I., Backović-Vulić, T., & Haček, M.** (2020). Social Entrepreneurship and Development of Local Self-Governments – Evidence from Montenegro, *Lex Localis*, 18(4), 855-883.
- Melović, B., Jakšić Stojanović, A., Backović, T., Dudić, B., & Kovačicová, Z.** (2020). Research of Attitudes Toward Online Violence – Significance of Online Media and Social Marketing in the Function of Violence Prevention and Behavior Evaluation. *Sustainability*, 12(24), 10609.
- Melović, B., Vukčević, M., & Dabić, M.** (2021). The Midas touch of branding: banks' brand value, intellectual capital and the optimization of the Interbrand methodology. *Journal of Intellectual Capital. Emerald*.
- Melović, B., Šehović, D., Karadžić, V., Dabić, M., & Ćirović, D.** (2021). Determinants of Millennials' behavior in online shopping – Implications on consumers' satisfaction and e-business development. *Technology in Society*, Vol. 65, 101561.
- Mugoša, A., Čizmović, M., Laković, T., Popović, M.** (2020) „Accelerating Progress on effective Tobacco Tax Policies in Montenegro“, *Tobacco Control*, 29: 293-299; doi:10.1136/tobaccocontrol-2019-055197
- Mugoša, A., Popović, S.** (2021) „Deviation from Target Capital Structure as a factor of Acquisition decisions in European developed markets“, *Argumenta Oeconomica* (accepted, in process of publication for the first issue in May 2021)
- Radojević, G., Čizmović, M., Mugoša, A., Laković, T.** (2020) „Effective Spirits' Taxation Policy across Regions in Mon-

- tenegro“, *Lex Localis – journal of local self-government*, 18(1): 165 – 184; [https://doi.org/10.4335/18.1.165-184\(2020\)](https://doi.org/10.4335/18.1.165-184(2020)) (ISSN 1581-5374)
- Četković J., Lakić S., Živković A., Žarković M., Vujadinović R.**, „Economic Analysis of Measures for GHG Emission Reduction“, *Sustainability*, (SCI Expanded/SSCI Indexed) Volume 13, Number 4, 1712, ISSN 2071-1050 (Online)
- Četković, J., Lakić S., Bogdanović P., Vujadinović R., Žarković M.** (2020), „Assessing Environmental Benefits from Investment in Railway Infrastructure“, *Polish Journal of Environmental Studies*, (SCI Expanded indexed), Volume 29, No.3, 2020.
- Rutešić S., Četković J., Lakić S., Živković A., Knežević M.**, „Proposition of a Model for Selection of the Hybrid Contract Implementation Strategy for a Pilot Project of Regular Road Maintenance in Montenegro“, *Advances in Civil Engineering*, Volume 2020, Article ID 8844980, 12 pages, ISSN 1687-8086; ISSN 1687-8094 (Online)
- Karadzic, V., & Pejovic, B.** (2020). TOURISM DEMAND FORECASTING USING ARIMA MODEL. *Transformations in Business & Economics*, 19.
- Karadzic, V., & Pejovic, B.** (2021). Inflation Forecasting in the Western Balkans and EU: A Comparison of Holt-Winters, ARIMA and NNAR Models. *Amfiteatru Economic*, 23(57), 517-532.
- Asmantaite, V., Dapkus, R., Karadzic, V., Korneeva, E., Pervaiz Ghauri, S.** (2021). Sustainability Assessment of National Parks, *Transformations in Business & Economics*, Vol. 20, No. 1 (52), pp.42-59. ISSN 1648-4460
- Sergej, G., Štefan, B., Karadžić. V. & Backović Vulić, T.** (2021). Tourism-led economic growth in Montenegro and Slovenia, *Economic Research-Ekonomska Istraživanja*. Published online: 01 Feb 2021. ISSN/eISSN: 1331-677X/1848-9664 Journal homepage: <https://www.tandfonline.com/loi/rero20pp.1-20> <https://doi.org/10.1080/1331677X.2021.1875858>
- Četković J., Lakić S., Žarković M., Đurović G., Vujadinović R.**, „Application of Economic Analysis of Air Pollution Reduction Measures“, *Polish Journal of Environmental Studies*, Volume 30, Number 1, pp. 585–599, ISSN 1230-1485; ISSN 2083-5906 (Online)
- Đurišić, V., Kaščelan, Lj., Rogić, S. & Melović, B.** (2020). Bank CRM Optimization Using Predictive Classification Based on Support Vector Machine Method. *Applied Artificial Intelligence*, Vol. 34, No. 12, pp. 941-955. <https://doi.org/10.1080/08839514.2020.1790248>
- Đurišić, V., Cerović Smolović, J., Mišnić, N. & Rogić, S.** (2020). Analysis of public attitudes and perceptions towards renewable energy sources in Montenegro. *Energy Reports*, Volume 6, Supplement 6, 395-403. <https://doi.org/10.1016/j.egy.2020.08.059>
- Đurišić, V., Rogić, S., Cerović Smolović, J., Radonjić, M.** (2020) „Determinants of household electrical energy consumption: Evidences and suggestions with applica-

tion to Montenegro“, *Energy Reports*, Vol. 6, Supplement 3: 209 - 217; DOI: 10.1016/j.egy.2019.10.039 (ISSN 2352-4847)

Cerović Smolović, J., Muhadinović, M., Radonjić, M., Đurašković J. (2020) „How does renewable energy consumption affect economic growth in the traditional and new member states of the European Union?“, *Energy Reports*, Vol. 6, Supplement 6: 505 - 513; DOI: 10.1016/j.egy.2020.09.028 (ISSN 2352-4847)

Kovačević, D., & Kaščelan, L. (2020). Internet Usage Patterns and Gender Differences: A Deep Learning Approach. *IEEE Consumer Electronics Magazine*, 9(6), 105-114.

Kaštelan, S., Kasun, B., Kaštelan, U., Radonjić, M., Sopta M. (2020) „Economic crisis as a motive for change in health care systems – a historical perspective with reference to the Covid-19 pandemic“, *Acta medico-historica Adriatica*, 18(2): 355-374; DOI: 10.31952/amha.18.2.8 (ISSN 1334-4366) (SCOPUS, ESCI)

Kaščelan, L., Pejić Bach, M., Rondović, B., & Đuričković, T. (2020). The interaction between social media, knowledge management and service quality: A decision tree analysis. *PloS one*, 15(8), e0236735.

Radonjić, M., Đurašković, J., Radović, M., Cerović-Smolović, J. (2020) „Public Debt Dynamics in the Western Balkans: Do Social Expenditures and Economic Growth Matter?“, *Revija za socijalnu politiku*, Vol. 27 (1): 55 – 81; DOI: 10.3935/rsp.v27i1.1676 (ISSN 1330-2965)

Rogić, S., Mišnić, N., Radonjić, M. &

Đurišić, V. (2020). Testing Sponsorship Recall and Recognition after the Games of the Small States of Europe – Montenegro 2019, *Sport Mont*, Vol 18, No 2, 33-39. <https://doi.org/10.26773/smj.200619>

Rogić S. & Kaščelan, Lj. (2021). Class Balancing in Customer Segments Classification Using Support Vector Machine Rule Extraction and Ensemble Learning. 6th Analytics Without Borders Conference, Center for Analytics and Data Science-Data Analytics Research Team (CADS-DART) of Bentley University, USA, March 2021.

Rogić, S., & Kaščelan, L. (2021). Segmentation Approach for Athleisure and Performance Sport Retailers Based on Data Mining Techniques. *International Journal of E-Services and Mobile Applications (IJESMA)*, 13(3), 71-85.

G. Radojević, M. Čizmović, A. Mugoša, T. Laković (2020) Effective Spirits Taxation Policy across Regions in Montenegro, *Lex Localis- Journal of local Self – Government*, Vol.18, No.1, pp.165-184, DOI: [https://doi.org/10.4335/18.1.165-184\(2020\)](https://doi.org/10.4335/18.1.165-184(2020))

Djurovic G., Djurovic V., Bojaj B.M. (2020), Macroeconomic Effects of COVID-19 in Montenegro: A Bayesian VARX Approach, *Financial Innovation* 6, 40 (2020). <https://doi.org/10.1186/s40854-020-00207-z>, A Springer OA Journal, SSCI;

Bojaj M. Martin, Djurovic Gordana (2020), Forecasting of inflation: A Combination Approach, *Engineering Economics*, Vol. 31(2): 145-144, DOI: <https://doi.org/10.5755/j01.ee.31.2.24609>, SSCI;

4. Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazama podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju:

Lojpur, A. S., Radević, I., Lojpur, A. A., & Martinović, N. (2020). Is the Recovery of Transition Countries Possible on the New Global Stage and How?. *International Journal of Management Science and Business Administration*, 6(1), 19–30. <http://dx.doi.org/10.18775/ijied.1849-7551-7020.2015.61.2002>

Bacovic, M. (2021). Sectoral Approach in Output Growth Decomposition and its Determinants in Europe, *Management & Economics Research Journal*, 3(2), ISSN 2710-8856 (Online); ISSN 2676-184X (Print)

Đurović Gordana (2020). Od Šumanove deklaracije do savremene Unije: integracioni put Crne Gore, Istorijski zapisi, Godina XCIII, br. 1-2/2020, Istorijski institut Univerziteta Crne Gore, Podgorica, UDK 327(497.16):061.1EU; https://www.ucg.ac.me/skladiste/blog_21704/objava_101835/fajlovi/zapisi%201_2,%202020.pdf;

Djurovic G., Lajh D. (2020). Relationship with the European Union: Slovenia and Montenegro Compared, *Politics in Central Europe*, The Journal of Central European Political Science Association, 16(3), Dec.2020, ISSN 1801-3422, DOI:10.2478/pce-2020-0030, De Gruyter Open access publish, Scopus database, https://www.politicsincentraleurope.eu/documents/file/PCE_2020_3_16.pdf, Scopus;

Milović N., Muhadinović M., SEE-6 Economic Outlook- Montenegro, Vol. 6 No. 1, jun 2020, Institut Ekonomskih nauka Beograd, ISSN 1849-8817, e-ISSN 1849-8884

Milović N., Muhadinović M., SEE-6 Economic Outlook- Montenegro, Vol. 6 No.2, decembar 2020, Institut Ekonomskih nauka Beograd, e-ISSN 1849-8884 ISSN 1849-8817

Karadžić, V., Đalović, N. (2021). Profitability Determinants of Big European Banks, *Journal of Central Banking Theory and Practice*. Vol. 10, No. 2. Print edition ISSN 1800-9581 Web edition ISSN 2336-9205

Karadžić, V., Backović, T. and Streimikis, J. (2021). Relevance of Okun's Law in Montenegro. *Montenegrin Journal of Economics*, Vol. 17, No. 1, 59-71. ISSN 1800-5845. DOI: 10.14254/1800-5845/2021.17-1.4

Pejović, B., & Karadžić, V. (2020). Econometric Modeling and Forecasting of Interest Rates in Montenegro. *Economic Analysis*, 53(1), 72-83

5. Radovi objavljeni u domaćim časopisima:

Tomić, M., Rover, S., Pejović, B., & Uremović, N. (2020). Functional links between rural and urban areas in the territory of the city of Banja Luka and the perspective of their development. *Economics of Sustainable Development*, 4(2), 49-62.

Đurović Gordana, „Podsticanje procesa integracija kroz novu metodologiju pregovora“, Glasnik PKCG, Privredna komora Crne Gore, Podgorica, br. 2/2020, str. 84-86;

Đurović Gordana, „Crnogorska ekonomija u vrijeme i nakon pandemije COVID-19“, Glasnik PKCG, Privredna komora Crne Gore, Podgorica, br. 5/2020, str. 43-44;

Đurović Gordana, „Crna Gora u partnerstvu za otvorenu upravu“, Reforma, Ministarstvo javne uprave, Podgorica, br. 1/2020, str. 28-31;

6. Radovi objavljeni na kongresima, simpozijumima, seminarima:

Lojpur, A. S., Radević, I. & Martinović, N. (2020). Globalization or How the Past Eaten the Future in Undeveloped Countries. Business Sustainability in the Conditions of Coronavirus: Challenges for Accounting, Auditing and Finance (24th International Congress). Banja Vrućica, 16–18 September 2020.

Kaščelan, V., Kaščelan, Lj., Novović Burić, M. (2020). REGIONAL ANALYSIS OF CAR INSURANCE IN MONTENEGRO USING DEEP LEARNING METHODS. Horizons, Macedonia, DOI 10.20544/HORIZONS.A.26.3.20.P07

Rogić, S., Radonjić, M., Đurišić, V. & Mišnić, N. (2020). Testing Sponsorship Recall and Recognition after the Games of the Small States of Europe – Montenegro 2019. 17th annual Scientific Con-

ference – Sport, Physical Activity and Health: Contemporary Perspectives, Hybrid Conference (Cavtat, Croatia/Online), April 2020.

Rogić, S., Vukčević, M., Muhadinović, M. & Cerović Smolović, J. (2021). Montenegrin Sport Associations on Social Media – Quality of Performance Assessment. 18th Annual Scientific Conference – Sport, Physical Activity and Health: Contemporary Perspectives, Hybrid Conference (Cavtat, Croatia/Online), April 2021.

Bacovic, M., Pejovic B, Miroric, T. (2021). *Quality of Education and Economic Growth, International Academic Institute, 2021*

Bacovic, M. (2021). *Productivity growth and its determinants in Western Balkan countries, 14th SCF international conference: „Contemporary issues in social sciences“, Antalya, Turkey, October 2021*

Dragašević, Z., Vukčević, M. (2020), „Ranking of hotels in Mediterranean countries to improve the tourist offer“, International Interdepartmental Conference „30 Years of Transition – Results, Challenges and Perspectives“, Faculty of Economics and Business, University of Zagreb, Proceedings Book, November 19-21, 2020, Zabreb

Ćirović, D., Melović, B., Mitrović, V. S., Vukčević, M. (2020), „Motivi i barijere u kupovini organskih proizvoda u Crnoj Gori“, IX Scientific Conference With International Participation Jahorina Business Forum 2020: Real and

financial sector in the light of new technologies, new world trends and new challenges, Faculty of Economics Pale, 397-405, ISSN 2303-8969, Jahorina, BIH, 23-25.03.2020.

Vukčević, M., Melović, B., Mitrović, V. S., Ćirović, D. (2020), „Analiza identitet-skih elemenata brenda na crnogorskom bankarskom tržištu u funkciji jačanja konkurentnosti“, IX Scientific Conference With International Participation Jahorina Business Forum 2020: Real and financial sector in the light of new technologies, new world trends and new challenges, Faculty of Economics Pale, 179-187, ISSN 2303-8969, Jahorina, BIH, 23-25.03.2020.

Melović, B., Veljković, S. M., Ćirović, D., & Vukčević, M. (2021) „Uticaj pandemije COVID-19 na poslovanje mikro, malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori“, X naučna konferencija sa međunarodnim učešćem Jahorinski poslovni forum 2021: Jugoistočna Evropa u vrtlogu krize 2020, disruptivnih inovacija, politika i mjera za održivi privredni rast, Ekonomski fakultet Pale, 121-130, ISSN 2303-8969, 25-26.03.2021.

Melovic, B., Vukcevic, M., & Cirovic, D. (2020), „Marketing metrics: knowledge and implementation by managers in Montenegro“, 1st international scientific conference „Economic and Business Trends Shaping the Future“, Faculty of Economics-Skopje, SS. Cyril and Methodius University in Skopje, <http://doi.org/10.47063/EBTSF.2020.0039>

Melović, B., & Ćirović, D. (2020). Analysis of financial incentives as an instrument of renewable energy sources management in Montenegro. In E3S Web of Conferences, Vol. 157, EDP Sciences, 20 March 2020.

Raut, J., Mitrović Veljković, S., Melović, B., Ribarić Čučković, E. & Ćelić, Đ., (2020), Analysis of the influential elements of the entrepreneurial ecosystem, 18th International Scientific Conference on Industrial Systems – Industrial Innovation in Digital Age, University of Novi Sad, Novi Sad.

Raut, J., Mitrović Veljković, S., Melović, B., Stefanović, D. (2020), Significance of application of digital education methods and techniques in risk conditions, VI International Scientific Conference – Education and Sustainable Development, University of Novi Sad, Novi Sad.

Subotić, M., Mitrović Veljković, Melović, B., Nikolić, D., (2020), Uticaj inovativnih obrazovnih metoda i modela na razvoj preduzetničkog potencijala mladih, XXVI Skup Trendovi razvoja: „Inovacije u modernom obrazovanju“ – TREND 2020, Kopaonik, ISBN 978-86-6022-241-3 25.

Raut, J., Mitrović Veljković, Ćelić, Đ., Melović, B., & Lolić, T. (2020), Inovacije kao poluga privrednog rasta i razvoja. XXVI Skup Trendovi razvoja: „Inovacije u modernom obrazovanju“ – TREND 2020, Kopaonik, ISBN 978-86-6022-241-3 25

IZDAVAČ

Ekonomski fakultet
Univerziteta Crne Gore

ZA IZDAVAČA

Prof. dr Nikola Milović, dekan

UREĐIVAČKI ODBOR

Prof. dr Nikola Milović
Prof. dr Mijat Jocović
Prof. dr Boban Melović
Docent dr Zdenka Dragašević
mr Magdalena Đurašković
Nemanja Đurišić

FOTOGRAFIJA

Igor Šljivančanin
Arhiva Ekonomskog fakulteta

ŠTAMPA

Golbi Print Podgorica

TIRAŽ

400 primjeraka

PODGORICA

Jul 2021.

Univerzitet Crne Gore • **Ekonomski fakultet** Podgorica
Jovana Tomaševića 37 • 81000 Podgorica • Crna Gora
telefon: **+382 (0)20 241 138** • telefaks: **020 244 588**
e-mail: **ekonomija@ucg.ac.me** • **www.ucg.ac.me/ef**

Univerzitet Crne Gore • **Ekonomski fakultet** Podgorica
Jovana Tomaševića 37 • 81000 Podgorica • Crna Gora
telefon: **+382 (0)20 241 138** • telefaks: **020 244 588**
e-mail: **ekonomija@ucg.ac.me** • **www.ucg.ac.me/ef**

